

Zvečer so oče vse zvedeli, kako in kaj je bilo v mestu. Cvetico, katero jim je prinesla Katarinčica, spravili so v svoj molitvenik in dejali: „To je prvi spomin od moje Katarinke, katerega bodem hranil, dokler bodem živ.“

* * *

Bog je uslišal molitev matere in njenih dobrih otrok. Nobeden otrok jej ni umrl.

Oče Matijan imajo še zdaj Katarinkino cvetico. Danes je Katarinka vže lepo dekle in óni dan, ko jih je prosila, da bi jej dali to cvetico, rekli so jej: „To cvetico ti dam, kadar se bodeš ločila v sreči od mene, svojega očeta in svoje matere; ako pa poprej umrjem, nego te vidim srečno, vzemi si cvetico in se spominaj vselej, kadar jo vidiš, da je vzrastla pred podobo matere božje, in si jo ti meni prinesla v materinem naročji kot — prvi spominek!

Lj. T.

— x —

Kako je opat Izak tatove in postopače učil poštenja.

(Po starej pripovedki zapisal J. S-a.)

petem stoletji po Kristovem rojstvu, ko so divji Gotje Italijanske planjave pustošili in z različnimi hudobijami Boga žalili, živel je v nekem samostanu pri Spoletu opat Izak, ki je z molitvijo, postom in dobrimi deli za brezbožne ljudi pokoro delal. Bog mu je zavoljo tega skazal obilo milosti, med katerimi je bila tudi ta, da je večkrat vže naprej izvedel, kaj se bode zgodilo, ter tako marsikatero nesrečo zabranil.

Nekega večera mu je Bog razodel, da še tisto noč nameravajo tatje v samostanski vrt ulomiti. Ne, da bi komu o tem kaj povedal, ukaže bratom vse motike, ki jih imajo v samostanu, po vrtu razmetati. Nekateri bratje so se temu povelju posmehovali, a drugi so si v svojej priprostej domišljiji mislili, da bodo iz razmetanih motik bajé nove motike vzrastle, kakor vzraste iz graha grah; vender so vsi ubogali, kakor jim samostanska pokorščina velevala, in razmetali so vse motike po vrtu.

Ali komaj je bila razprostrla noč svoja temna krila čez zemljo in so menihi odšli počivat, poskakali so tatje preko plota, da bi si v vrtu natrgali sladkega ovočja (sadja) ter nabrali zelenjave in drugih takih potrebnih stvari.

Ali čudno! kaj je Bog storil vsled pobožne molitve Izakove? Kadar so tatje bili v vrtu, niso mislili niti na ovočje niti na zelenjavo, nego vsak je pograbil motiko, in kakor bi bili najeti; kopali so v tistem delu vrta, ki je še bil s trnjem in koprivami zaraščen. Delali so tako pridno, da jim je vroče postajalo in so jim pôtné kaplje raz čelo padale. Tudi glad, tovariš vztrajnega dela, začel se je oglašati. Kadar o pôlnooči zakliče zvon menihe k molitvi, spomni se opat Izak svojih delavcev ter ukaže kuharju, da naj zakuri in skuha velik pisker močnika. Kuhar se je temu povelju zeló začudil, a ker je pokorščina bila njegova prva dolžnost, skuhal je tečen močnik, dokler so menihi ponočne molitve opravljali.

Ko se je začelo daniti, ukaže Izak nesti močnik delavcem v vrt. Najprej jih je lepo pohvalil, da so bili tako pridni, potem jim ponudi kuhani močnik,

češ, zdaj so vže potrebni počitka in jedí, zatorej naj nehalo delati in močnik jim naj dobro tekne. Tatje se niso dali siliti k jedí, nego še huje, kakor poprej z motikami, delali so zdaj z zobmi, in ko so se bili najedli in okrepili, blagoslovil jih je opat ter opomnil, naj se v prihodnje tatvine skrbno varujejo. Dal je vsakemu nekoliko ovočja in zelenjave, kar so hvaležno vzprejeli ter otišli vsak na svoj dom. Če je še kdaj kateri prišel v Izakov vrt ali ne, tega nam sv. Gregorij, ki je to pripovedko prvi zapisal, ne pové, pač pa nam je zapisal še drugo pripovedko, iz katere poizvemo, kako je Izak tudi postopače, ki bi nič ne delali, pa radi dobro živeli, učil poštenja.

A to je bilo tako-le:

Nekega dne sta prišla v Izakov samostan dva postopača, zeló zanemarljena in ubožno oblečena. Ušes, čela, nosa in oči ni bilo videti na nobenem, ker so jima razmršeni dolgi lasjé viseli na vse strani z glave, a obleka jima je bila tako raztrgana, da ni bilo znati, kaj imata na sebi.

Ko sta prišla pred opata, začela sta se jokati, prositi in zdihovati, kakor to pravi prosjaki znajo: „Oh, usmilito se naju siromakov, ki sva padla med razbojniko ter prišla ob vse, kar sva imela, samó te raztrgane cunje so nama pustili! Oh, dajte vsakemu samó po jedno sukno, naj bode še tako zakrpana, da ne zmrzneva ter da moreva dalje potovati.“ To govoreč, tresla sta se po vsem životu, škripala z zobmi ter cepetala vže z nogami, kakor na pol zmrznjeni ljudje delajo. Izak pa je vže vedel, kakšna ptiča sta ta dva potepuha, ali obnašal se je takó, kakor bi ne vedel ničesar. Na videz ju je miloval ter jima rekel, naj k ognjišči sedeta; potem je nekemu menihu nekaj na uho povedal, (postopača sta mislila, da je za njiju masten obed naročil). Opat se je z njima pogovarjal, a menih je otišel v bližnji gozd, kder je bil star votel hrast; v njem je našel dva zvežnja, vzel ju je ter nesel opatu Izaku.

Opatove besede so postopača zeló utolažile. Rekel jima je: „Smilita se mi in jaz vaju zeló pomilujem, ker sta tako nesrečna postala; kolikor premorem, hočem vama pomagati. Kar imamo v naših shrambah primerne obleke, dal bodem vama. Oba dobita dobre škornje, hlače, klobuke in take sukne, da bi jih vama krojač ne mogel boljših narediti.“ Postopačema je postajalo gorko, bolj od veselja nego li od ognja. Kadar opat vidi, da pride menih, reče jima: „Glejta! brat vama vže nese, kar sem vama obljubil.“

Ali kako se njiju veselje izpremeni v strah, kadar vidita, kako opat njiju obleko, ki je bila v starem hrastu skrita, razgrinja ter vsakemu njegovo oblačilo daje. Od nog do glave ju oblije kurja pólť in osramočena gresta iz samostana, kamor ju ni pripeljala sila, nego nesramna predrznost, da bi kaj dobila, kar bi mogla potem prodati in po grlu pognati.

Pač bi bilo dobro, ko bi tudi mi znali ločiti prave siromake od krivih takó, kakor je to znal opat Izak; saj je tudi danes mnogo postopačev, ki bi radi le dobro živeli, zraven pa ničesar delali, zato pa slečejo obleko in poštenje ter nadlegujejo ljudi za milostinje, ki je potlej v prvej krčmi zapijó. Za take ljudi bi bilo najboljšo zdravilo brezovo olje, ali tega zdravila v denašnjih časih ni več v navadi, k večjemu se postopači za nekaj časa pripravó v kako luknjo, kder se jim daje priložnost premišljavati, kako se deset božjih zapovedi prelamlja.